

Modum Bad 2014

INNHold

2 - 7	Styret har ordet
8	Ny styreleder
9	Økonomi
10 - 11	Forskning og doktorgrader
12 - 13	Utgivelser fra Modum Bad
14 - 15	Pasientene har ordet
16 - 17	Modum Bad konferansen
18 - 21	Utvikling av Kildehuset
20	Politikerbesøk
22	Åpne arrangementer
23	Kulturopplevelser

STYRET HAR ORDET

Behandlingsvirksomheten, Modum Bads hovedoppgave, har fulgt den utvikling og retning som ligger i avtalen med Helse Sør-Øst 2011-2014. Gjennom regjeringens økte midler til psykisk helsevern ble behandlingstilbudet utvidet med åtte plasser. Det krevde betydelig ekstra innsats på flere plan; målene ble nådd. Ved Forskningsinstituttet er det god progresjon med pågående prosjekter og initiering av nye, spennende prosjekter. Men det er vanskelig å få eksterne midler til forskning. Forebygging, lavterskeltilbud og formidling av kompetanse får et løft gjennom etableringen av Kildehuset. Dette er et krevende og fremtidsrettet prosjekt, ikke minst gjennom etablering av nye samhandlingsmodeller.

BEHANDLING – STOR PÅGANG, STØRRE KAPASITET, STORT UTBYTTE

Bevilgningen gjennom Helse Sør-Øst ble som omtalt utvidet i 2014. Utvidelsen skjedde i hovedsak for behandling av overgrepsofre, hvor ventetiden er ekstrem. Tallet på behandlede pasienter er økt betydelig som følge av utvidelsen, og som følge av at innslaget av kortere behandlingsopphold har økt. Det er likevel langt fra nok til å dekke etterspørselen, som fortsatte å øke i 2014. Det gjelder spesielt Helse Sør-Øst som nå står for over 75 prosent av alle henvisninger, mens det var tilbakegang fra Helse Nord som nå utgjør kun 5 prosent av henvisningene. Modum Bads landsdekkende funksjon opprettholdes imidlertid fortsatt.

Voksenpsykiatrisk poliklinikk har oppnådd sine mål for 2014, og har gjennom effektiv drift en god posisjon innen Vestre Viken helseforetak. Modum Bads traume-poliklinikk i Oslo utvidet virksomheten i 2014.

Traumepoliklinikken har etablert seg som et viktig spesialisert tilbud for en hardt belastet pasientgruppe og med omfattende ekstern formidlingsvirksomhet. Styret vil også fremheve det veilednings- og undervisningsarbeidet poliklinikken driver i forhold til overgrep og vold i Øst-Kongo, og i det hele tatt det engasjementet ansatte ved Modum Bad har i dette sterkt rammede området.

Styret vil videre spesielt trekke frem følgende:

- Institusjonen klarte å "snu seg" fort med raske beslutninger og fleksible løsninger ved regjeringens ekstra midler til psykisk helsevern.
- Etter anbudsrunder og forhandlinger har Modum Bad oppnådd en god avtale med Helse Sør-Øst. Prisnivået er justert opp. Avtalen er løpende og gir derved større forutsigbarhet. Volumet ble noe redusert, men styret forutsetter at det kan økes, blant annet gjennom den varslede reformen om fritt behandlingsvalg. Det er en betydelig utfordring at Helse Sør-Øst ikke etterspør familiebehandling som sådan, og at det kun er diagnoser for voksne pasienter som teller når familiene er innlagt.
- Ny avtale gav rom for fortsatt utvidelse av virksomheten ved Traumepoliklinikken i Oslo, og denne virksomheten fyller nå hele huset.

Gjennom regjeringens økte midler til psykisk helsevern ble behandlingstilbudet utvidet med åtte plasser.

LARS-ERIK FLATØ
Administrerende direktør,
styreleder

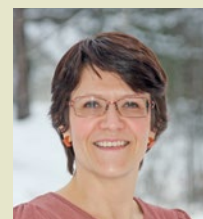
JAN-IVAR RØSSBERG
Professor, styremedlem

INGUNN DALAKER ØDERUD
Varaordfører, styremedlem

BERIT ØKSNES
Prost, styremedlem

HEIDI BERG HOUMB
Overlege, ansattes representant

HALFDAN AASS
Klinikkdirektør, nestleder

ANDERS B. WERP
Storingsrepresentant,
styremedlem

KARI GRAN BØ
Administrerende direktør,
styremedlem

BJØRNAR JOHANNESSEN
Helsesportspedagog, ansattes
representant

- Det er økt vekt på kvalitetsarbeid, med en vridning fra "å ha orden i eget hus" til fokus på effektiv og riktig behandling og resultater. Modum Bad er ISO-sertifisert til 2017. Innen alle kliniske områder skjer det i samarbeid med Forskningsinstituttet en kontinuerlig faglig utvikling for å innføre og prøve ut nye behandlingsmetoder og oppnå bedre behandlingsresultater.
- Ulike former for målinger og spesielt måling av pasientopplevelser, tyder på godt behandlingsutbytte. Dette bekreftes av at det i 2014 så å si ikke var klager på behandlingen – kun klager på ikke å få tilbud om behandling. Modum Bad ligger også svært lavt på de aller fleste avviksmålinger.
- Det drives et meget intensivt og godt sjelesorgarbeid på Modum Bad. Fire av ti voksne pasienter får oppleve gode møter med prest, og erfarer derved betydningen av Modum Bads helhetstilnærming. Helhetstilnærmingen blir også tatt vare på gjennom stor vekt på fysisk

aktivitet, vektleggingen av Modum Bad som kulturinstitusjon og av hele stedets identitet og kvalitet.

FORSKNING PÅ NYE OMRÅDER

Overlege Ellen Jepsen disputerte ved Medisinsk fakultet, Universitetet i Oslo i 2014. Arbeidet ble vurdert som viktig for fagfeltet, og har bidratt til traumebehandlingens internasjonale anseelse.

Forskningsleder, professor Bruce Wampold, som har sin hovedstilling ved University of Wisconsin, US, har med sin kompetanse innen hva som virker i psykoterapien en unik bakgrunn og posisjon for å være forskningsleder på Modum Bad. Denne tilnærmingen "matcher" godt samarbeidet med professor Halvard Vike og post doc Heidi Haukelien, som har studert Modum Bad innen en sosialantropologisk forståelsesramme.

Forskningsprosjektene har hatt god progresjon, det publiseres i anerkjente tidsskrifter, og det igangsettes nye prosjekter som sammenlikner ulike behandlingsopplegg. Dette gjelder ikke minst innen de såkalte dobbelkompetansesestipendiene, hvor det er meget

fruktbart samarbeid med Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo.

Det er imidlertid også et faktum at det viser seg vanskelig å få gjennomslag i konkurransen om eksterne midler. For Modum Bads utvikling ser likevel styret forskning som svært viktig, og vil fortsatt prioritere interne midler til forskning.

FOREBYGGING OG FAGLIG FORMIDLING – ET SATSINGSOMRÅDE

Modum Bad har gode erfaringer med forebyggende og helsefremmende arbeid, spesielt knyttet til Ressurs-senteret Villa Sana og til Senter for familie og samliv. Ved Villa Sana har aktiviteten vært høy spesielt med hensyn til leger, takket være det gode samarbeidet med Den Norske Legeforening.

Siden starten i 1998 har over 2500 leger vært på kurs eller rådgivning, og effekten er dokumentert gjennom forskning. Etter at virksomheten for sykepleiere har ligget nede noen år, er det svært gledelig at det nå er etablert ny avtale med Norsk sykepleierforbund om gjenopprettelse av tilsvarende tilbud for sykepleiere. Dette tilbudet har fungert meget bra i 2014.

Rammen for forsterket satsing på forebygging og formidling er Kildehuset kurs og kompetansesenter. Dette viderefører og utvider kurs- og formidlingsvirksomhet, blant annet innen samlivs- og familieområdet. Ikke minst fremheves det konstruktive samarbeidet med Forsvaret og Viken senter for psykiatri og sjelesorg. Videre er en betydelig fagkursvirksomhet under utvikling.

Planen er at mye av virksomheten etter hvert skal foregå på Modum Bad, når bygget Kildehuset står

ferdig med en betydelig overnattingskapasitet. Mye vil også foregå utenfor Modum Bad, slik en i 2014 oppnådde ved konferansen om "Følelsenes fornuft", som ble arrangert i Oslo med nær 300 deltagere.

Et fremtredende kjennetegn ved Kildehuset er at det bygger på en samhandlings- og nettverksmodell mellom Modum Bad, Modum kommune (og etter hvert flere kommuner) og Buskerud fylkeskommune. Dette har utløst nyskapende og fremtidsrettet virksomhet, og det har utløst prosjektmidler, blant annet til pilotprosjektet "Rask psykisk helsehjelp". Dette lavterskeltilbudet, som er kommunalt, men utføres i samarbeid med Modum Bad, har utløst en etterspørsel og et effektivt hjelpetilbud som det er god grunn til å tro blir modellskapende. Styret vil også fremheve prosjektene "Snarvei til hjelp" og utvikling av fagbasert chattetjeneste, med sterk støtte fra Sparebank1 Modum.

Det er en visjon for Kildehuset å være "et sted å komme til når katastrofen inntreffer" – med andre ord et fagbasert lavterskeltilbud for å forebygge at en vanskelig livssituasjon utvikler seg til behandlingstrengende lidelse. Slike tilbud kan ikke i det lange løp baseres på prosjektmidler. Det kreves offentlig bevilgning – og hardt arbeid for å oppnå det.

I det hele tatt vil det kreve mot og dristighet å lykkes med å etablere Kildehuset som et nasjonalt kraftsenter for forebygging og formidling. Det vil også kreve god kontakt med sentrale myndigheter. Modum Bad har i 2014 hatt flere viktige politikerbesøk, blant annet fra Stortingets helsekomite. Styret er innstilt på å ta ansvaret for at Kildehuset kan bli et etterlenget og kompletterende bidrag til å realisere visjonen om Modum Bad som en kilde til liv.

Kildehuset vil ytterligere styrke Modum Bads om-dømme, som underbygges av et aktivt informasjons- og formidlingsarbeid. Styret vurderer det også slik at en samling med Institutt for sjelesorg i en stiftelse, som nå vurderes, er en naturlig utvikling og en styrke for Modum Bad.

Fire av ti voksne pasienter får oppleve gode møter med prest, og erfarer derved betydningen av Modum Bads helhetstilnærming.

PERSONER OG PENSJONER

Modum Bad hadde i 2014 god rekruttering, høy arbeidstrivsel, lavt sykefravær, lav turnover. En god stab, som jobber målrettet og hardt, og er villig til omstilling og nytenkning er gull verdt. Men det koster. Pensjonsutgiftene eksploderte i 2012, og holdt seg på samme nivå i 2013. På grunn av nye bergningsmåter ble de imidlertid lave i 2014 som en engangsforeteelse. Problemet med høye historisk påførte og fremtidige pensjonskostnader kommer imidlertid tilbake i 2015. Styret er opptatt av at myndighetene finner en løsning på den forskjellsbehandling som er med offentlige helsetiltak.

Modum Bad må uansett være opptatt av effektiv drift og god forvaltning av ressursene.

Styret mener at Modum Bad har en rimelig god økonomi, og ny avtale med Helse Sør-Øst fra 2015 bidrar til dette. Myndighetenes fokus på psykisk helsevern gir grunnlag for offensiv holdning til økt ressurstilgang. Med en fagbasert, kvalitetsbevisst og kostnadseffektiv virksomhet på et sterkt etterspurt område med økt offentlig oppmerksomhet, ser styret det slik at det ligger til rette for en oppslutning om Modum Bad som er i samsvar med institusjonens ambisjoner.

I det hele tatt vil det kreve mot og dristighet å lykkes med å etablere Kildehuset som et nasjonalt kraftsenter for forebygging og formidling.

BEHANDLING/TILBUD VED MODUM BAD:

AVDELING FOR ANGSTLIDELSER

Leder: Gro Nore

Pasientplasser: 19

Behandler: *Panikk lidelse, sosial fobi og posttraumatisk stresslidelse som følge av hendelser/traumer i voksen alder. Invalidiserende tvangslidelse (OCD).*

AVDELING FOR SPISEFORSTYRRELSER

Leder: Jorun Rosmer

Pasientplasser: 20

Behandler: *Anoreksi, bulimi, sammensatte spiseforstyrrelser, spiseforstyrrelser og relasjonstraumer og spiseforstyrrelse hos foreldre.*

AVDELING FOR TRAUMEBEHANDLING

Leder: Gun Abrahamsen

Pasientplasser: 24, 32 (fra høsten 2014)

Behandler: *Senfølger etter tidlige relasjonstraumer/overgrep. Sammensatte traumelidelser, kompleks PTSD, dissosiative symptomer.*

AVDELING FOR DEPRESSIVE LIDELSER

Leder: Torben Bergland

Pasientplasser: 26

Behandler: *Stemningslidelser (depresjon og bipolare lidelser). Lettere personlighetsforstyrrelser og komplisert sorg. Vitaprogrammet.*

SENTER FOR FAMILIE OG SAMLIV

Leder: Bente Barstad

Pasientplasser: 35

Behandler: *Relasjons- og samspillsproblemer for familier og par.*

TRAUMEPOLIKLINIKKEN, Modum Bad i Oslo

Leder: Ingunn Holbæk/Marianne Klouman (fra august 2014)

Tilbyr: *Gruppebehandling - Posttraumatisk stress og dissosiative symptomer, undervisning og veiledning.*

PSYKIATRISK POLIKLINIKK

Leder: Ingunn Amble

Tilbyr: *Dagtilbud for Modum, Sigdal og Krødsherad. Psykiske lidelser. Individualbehandling og gruppeterapi.*

KILDEHUSET KURS- OG KOMPETANSESENTER

Leder: Kristin Lærum/Jorunn Hole (fra januar 2015)

Tilbyr: *Kurs, seminar, rådgivning, veiledning og lavterskeltilbud.*

RESSURSSENTERET VILLA SANA

Leder: Olav Lund/Tron Svagård (fra august 2014)

Tilbyr: *Kurs og rådgivning til helsepersonell som har det vanskelig i forhold til yrke, samliv eller privatliv.*

FORSKNINGSINSTITUTTET

Leder: Bruce Wampold - Ass.leder: Terje Tilden

Forskning på internasjonalt nivå innenfor alle Modum Bads hovedområder.

Fra venstre: Anders B. Werp, nytt styremedlem, Lars Erik Flatø, ny styreleder ved Modum Bad og nestleder Halfdan Aas.

WERP OG FLATØ I STYRET

Lars Erik Flatø ble ny styreleder ved Modum Bad høsten 2014.

Anders B. Werp ble valgt til styremedlem.

Lars Erik Flatø tok over vervet etter Trond Tostrup høsten 2014. Til daglig er Flatø administrerende direktør ved Lovisenberg Diakonale sykehus.

- NOE UNIKT

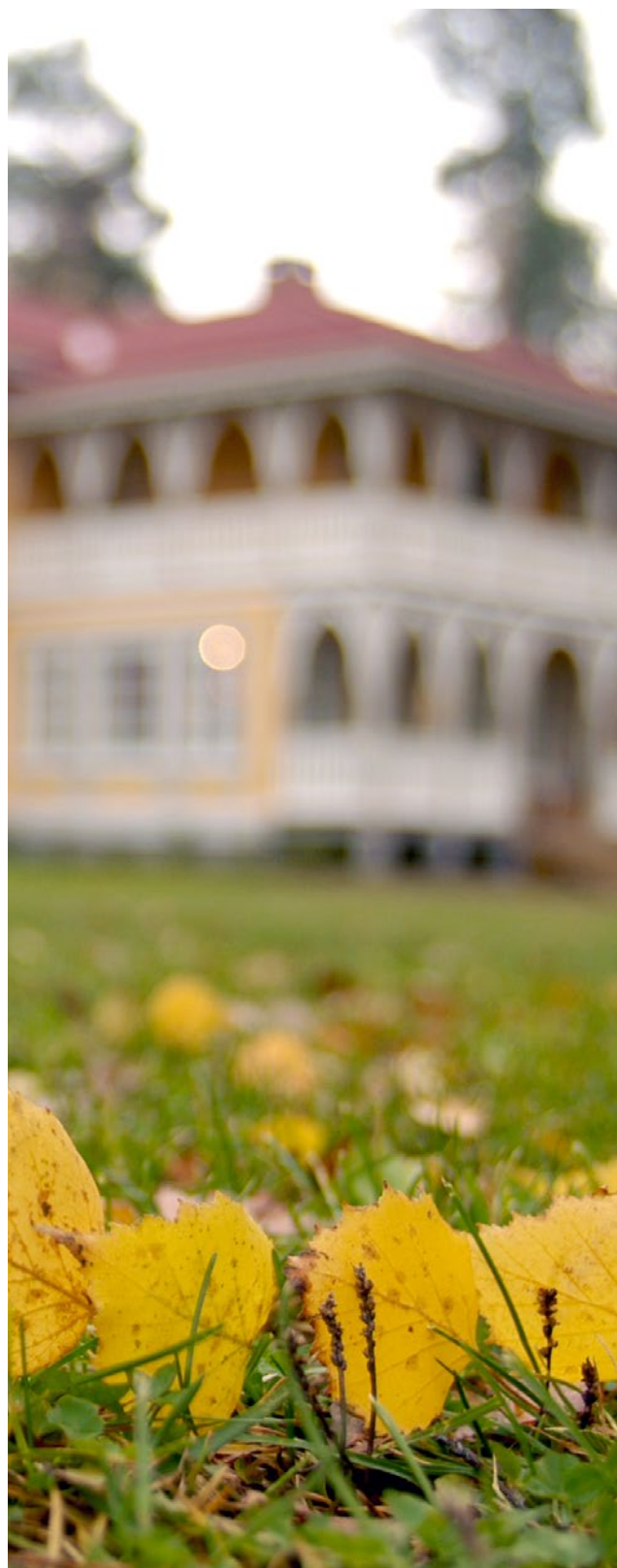
- Jeg takket ja til vervet fordi jeg opplever at Modum Bad representerer noe unikt i Norge innen psykisk helsevern. Det gjelder både profilen på det kliniske tilbudet og på et betydelig bidrag innen forskning og kunnskapsdeling. Jeg vil gjerne gjøre hva jeg kan for å sikre og utvikle virksomheten framover, sier Flatø.

- EN KOMPETANSEORGANISASJON

Storingsrepresentant Anders B. Werp fra Øvre Eiker, fremholder to grunner til at han takket ja til styrevervet.

-Det ene er at Modum Bad er en kompetanseorganisasjon som det er spennende å være med og utvikle videre. Det andre er at psykisk helse er et viktig felt som må tas vare på og forbedres.

Professor Jan-Ivar Røssberg ble også nytt styremedlem høsten 2014. Halfdan Aas, klinikkdirektør i Vestre Viken, er styrets nestleder.

ET GODT ØKONOMISK ÅR FOR MODUM BAD

Hovedårsaken til det store overskuddet i 2014 er pensjonskostnadene.

Endring av uførepensjonsregler samt levealderjustering, ga et stort engangsbeløp til inntektsføring. – Dette påvirker ikke likviditeten til Modum Bad, men en regnskapsteknisk føring som påvirker egenkapitalen, sier økonomisjef Solveig Holm. – Ser vi bort fra dette, har vi allikevel hatt et positivt resultat. Dette skyldes i hovedsak utvidelsen av pasientplasser med tilhørende økt ramme vi fikk fra Helse Sør-Øst i begynnelsen av 2014.

INVESTERINGER

Kildehuset kurs- og kompetansesenter har de siste årene vært det største investeringsprosjektet på Modum Bad. Dette gjelder også for 2014. Første byggetrinn ble ferdig i februar, og ble da innviet. Neste byggetrinn, som i hovedsak er et overnattingsbygg, forventes ferdig i løpet av sommeren 2015. Dette finansieres med lån på 12 millioner kroner som ble utbetalt i desember 2014. Likviditeten har vært bra gjennom året.

LØPENDE AVTALE

Året 2014 ble avsluttet med forhandlinger med Helse Sør-Øst angående ny ytelsesavtale.

– Tidligere har vi hatt tidsbegrenset avtale, mens vi nå har fått i havn en løpende avtale. Så de økonomiske utsiktene er forholdsvis forutsigbare. 2015 vil allikevel bli et år med store utfordringer. Det er varslet økning i pensjonskostnadene. Reformen fritt behandlingsvalg er også på trappene, og dette vil gi muligheter for utvikling av virksomheten. Viktige sider på innretningen av reformen er foreløpig ikke vedtatt, sier økonomisjefen.

Økonomisjef Solveig Holm.

Driftsregnskap

DRIFTSINNTEKTER:

Salgsinntekter	11.887
Andre driftsinntekter	201.342
Sum driftsinntekter	213.229

DRIFTSKOSTNADER:

Varekostnad	6.129
Lønn og andre personalkostnader	128.294
Ordinære avskrivninger	5.244
Andre driftskostnader	25.137
Sum driftskostnader	164.804

Driftsresultat	48.425
Netto finansposter	-1.582

ÅRETS RESULTAT 46.846

Netto avsetninger	3
-------------------	---

OVERSKUDD 46.843

BALANSE

Anleggsmidler	136.390
Omløpsmidler	31.637

SUM EIENDELER 168.027

Egenkapital	70.842
Langsiktig gjeld	64.284
Kortsiktig gjeld	32.901

SUM GJELD OG EGENKAPITAL 168.027

Psykolog Tuva Øktedal fullførte i 2014 sitt doktorgradsarbeid. Her sammen med sin hovedveileder, Asle Hoffart.

SKYLD OG SKAM OPPRETTHOLDER TRAUMER

Tuva Øktedals forskning viser at følelser som skyld og skam opprettholder PTSD.

Øktedal disputerte for sin doktorgrad ved Universitet i Oslo 4. mars 2015. Hun har undersøkt følelser som skyld, skam og sinne under behandling av posttraumatisk stresslidelse (PTSD).

SKAM - EN SENTRAL FØLELSE

Forskningen avdekker at spesielt skam er en sentral følelse når det gjelder pasienters symptomlette etter en behandlingstid. Funnene utfordrer den etablerte oppfatningen om at andre følelser, som skyld og sinne, er mer sentrale følelser enn skam ved traumer.

Ingen har tidligere studert følelser som skyld og skam etter traumer time for time gjennom hele behandlingsforløpet. Øktedals hovedfunn er at dersom en pasient opplever mindre skyld og skam i en behandlingstid, så vil symptomer for posttraumatisk stresslidelse bli redusert kort tid etter.

- Skyld og skam synes derfor å opprettholde symptomer på posttraumatisk stresslidelse, sier Øktedal.

NYVINNINGER I STATISTIKK

Prosjektet som Øktedals doktorgrad er del av, baserer seg på et kvantitativt materiale bestående av målinger time for time i behandlingsforløpet. Målingene er gjort for 65 pasienter diagnostisert med posttraumatisk stresslidelse. Nyvinninger i statistikk, som Øktedal bruker i sitt doktorgradsarbeid, gjør det mulig å trekke slutninger om hvordan endring i en følelse er relatert til tilsvarende endring i symptomer for en gitt pasient fra time til time underveis i behandlingen. Dette gir viktige følgeeffekter for den kliniske behandlingen.

- Undersøkelsen gir mer direkte informasjon til terapeuter om hvilke følelser som er sentrale for at pasienter skal bli bedre av behandlingen, sier Øktedal.

Ellen K.K. Jepsen har forsket på senvirkninger av seksuelle overgrep.

NYTT OM TRAUMER OG DISSOSIASJON

Psykiater og forsker Ellen K. K. Jepsen har forsket på senvirkninger av seksuelle overgrep og tok sin doktorgrad 6. februar.

I sin doktorgradsavhandling viser Jepsen at det er viktig å undersøke tidlig traumatiserte pasienter for dissosiasjon. Dersom de har alvorlig grad av dissosiasjon trenger de tilrettelagt traumebehandling. Jepsens forskning viser også at en gruppe tidlig traumatiserte pasienter kun blir bedre i spesialisert døgnbehandling.

Professor Bethany Brand sier det tidligere har vært svært lite forskning på pasienter med dissosiasjon.

- Disse pasientene har et komplekst sykdomsbilde med alt fra relasjonelle vansker, selvskading og spiseforstyrrelser til selvmordsforsøk. De har et stort forbruk av helsetjenester og samfunnet kan spare mye penger på å redusere lidelsene, mener Brand.

Brand gir stor anerkjennelse til Modum Bad som har laget et spesielt behandlingsopplegg for pasientgruppen med alvorlig dissosiativ lidelse. I en ny amerikansk lærebok om behandling av psykiske lidelser, har hun omtalt Jepsens forskningsfunn og betydningen av den spesifikke behandlingen. Brand understreker behovet for mer forskning på området, men holder fram Jepsens forskning som et viktig nybrottsarbeid. **Ellen Jepsen ble tildelt Richard Kluff Award for beste artikkel i Journal Of Trauma & Dissociation 2014.**

- Langtidsoppfølging etter agorafobi-behandling (Angst - Asle Hoffart/ Liv Hedley – post doc.-prosjekt)
- Bruk av tilbakemeldingsverktøyet OQ-45 (Polikl. - Ingunn Amble – PhD-prosjekt)
- Eksistensielle temaer og tilknytning i terapi (Vita - Kari Halstensen – PhD-prosjekt)
- Bruk av tilbakemeldingsverktøyet STIC (SFS - Terje Tilden – post doc.-prosjekt)
- Posttraumatisk stressforstyrrelse (Angst - Tomas Formo Lankaas– PhD-prosjekt/dobbeltkomp.)
- Posttraumatisk stressforstyrrelse (Angst - Tuva Øktedalen – PhD-prosjekt/dobbeltkompetanse)
- Forebygging av utbrenthet hos leger (Sana - Tuva Hertzberg – PhD-prosjekt)
- Kartlegging av 2. linjetjenestens bidrag etter 22/7-terroren (FI - Pål Ulvenes – forskningsprosjekt)
- Metakognitiv vs. kognitiv behandling (Angst – Sverre Urnes Johnson - PhD-prosjekt/dobbeltkomp.)
- Kontekstens betydning i behandlingen (Hele MB – Halvard Vike/Heidi Haukelien – etnografisk studie)
- Posttraumatisk stressforstyrrelse (Traumepol.kl. Oslo – Harald Bækkelund – PhD-prosjekt)
- Evaluering av fysisk aktivitet (Helsesport - Veslemøy Bråthen/Solfrid Bratland-Sanda - pilotprosjekt)
- Validering av to spørreskjemaer (FI - Pål Ulvenes/Sverre Urnes Johnsen/Asle Hoffart – oppdrag fra Folkehelseinstituttet til bruk i "Rask psykisk helsehjelp")
- Hvorfor samboerskap (tidl. Samlivssenteret – Helle Myrvik – PhD-prosjekt/kvalitativt)
- Familier med funksjonshemmede barn (FI - Berger Hareide/Kjersti T. Rogne/Terje Tilden - kvalitativt)

MANUAL FOR HÅNDTERING AV TRAUMER

Traumatiske hendelser påvirker menneskers liv gjennom endringer i reaksjoner, følelser, tanker og handlinger. Behandlingsmanualen "Tilbake til nåtid" gir hjelp til å forstå endringene og hvordan man lettere håndterer dem.

- Målet med boken er å fremme mestring og stimulere til utvikling av nye ferdigheter som bidrar til at traumereaksjonene ikke lengre overskygger hverdagslivet, sier Marianne Elisabeth Klouman, leder ved Traumepoliklinikken - Modum Bad i Oslo.

I OG UTENFOR BEHANDLING

Manualens kapitler tar for seg viktige temaer med tilhørende øvelser og hjemmearbeid. Den kan brukes av mennesker med traumereaksjoner, både i og utenfor behandlings-sammenheng.

Boken kan også brukes av fagpersoner som gir behandling for traumereaksjoner, både individuelt og i gruppe.

MANGEÅRIGE ERFARINGER

Traumepoliklinikken har utviklet manualen på bakgrunn av erfaringer

- God og oppdatert viten og erfaring mellom to permer når det gjelder traumerelatert dissosiasjon har vært et savn, sier klinikkdirektør Tron Svagård til Suzette Boon.

Modum Bad har oversatt og gitt ut en behandlingsmanual om traumerelatert dissosiasjon.

VITEN OG ERFARING

- Dette er den første boken som tilbyr strukturert ferdighetsstrening for personer med traumerelaterte dissosiative lidelser, forteller psykologspesialist Ingunn Holbæk ved Traumepoliklinikken - Modum Bad i Oslo.

PRAKTISK MANUAL

I den praktiske manualen anvender forfatterne Suzette Boon, Kathy Steele og Onno van der Hart en praktisk integrering av oppdaterte viktige teorier og terapier omkring traumer og dissosiasjon. Boken kan brukes både i grupper og i individuell terapi.

- Boken gir leserne en grundig guide til å forstå dissosiasjon

De ansatte ved Traumepoliklinikken - Modum Bad i Oslo gleder seg over å ha fått utgitt en manual som kan bli til hjelp for mange mennesker.

med behandlingsmodellen over flere år.

- Vi tilbyr nå kurs i hvordan et slikt behandlingstilbud kan tilrettelegges og gjennomføres, og veiledning til behandlere som jobber med å hjelpe mennesker med komplekse traumelidelser, sier Klouman.

Mona I. Thelle som har skrevet en behandlingsmanual om Hestesentrert Psykoterapi (HSP).

MANUAL OM HESTESENTRERT PSYKOTERAPI

Psykologspesialist Mona I. Thelle har stått i spissen for å skrive en behandlingsmanual for Hestesentrert Psykoterapi (HSP).

Utgangspunktet for manualen har vært behandlingsmodellen ved Avdeling for traumebehandling på Modum Bad.

- Hestene har vært en del av Modum Bads image helt fra 1960-tallet. De ble likevel ikke tatt i bruk som en del av et målrettet behandlingsprogram før 2001, sier Thelle.

Siden da har behandlingsformen stadig blitt bearbeidet og utviklet i tråd med avdelingens fagkunnskap på traumefeltet.

SENVIRKNINGER

Manualen er en veiledning for alle som involverer hester i behandling av mennesker som sliter med alvorlige senvirkninger etter omsorgssvikt. Senvirkningene kan ha manifestert seg som angst, depresjon, spiseforstyrrelser, relasjons-

problemer, adferdsproblemer, fysiske smerter, bevissthetsforstyrrelser og behov for å finne mening i tilværelsen.

- Den kan også brukes som veiledning for terapeuter som jobber med andre pasientgrupper. Med kroppen som utgangspunkt prøver det terapeutiske teamet å få pasientene og hestene til å være et dynamisk team som jobber mot et felles mål: fra skam og nederlag, til egenomsorg, selvfølelse, selvtilit, stolthet og verdighet.

SAMARBEIDSPARTNERE

Hestene er blitt utvalgt og trent med tanke på å være terapeutenes samarbeidspartnere.

- Deres vesen og evne til å tåne seg inn på pasientenes angstfylte og utrygge famling og tapre kamp for en tryggere eksistens, har de aldri sluttet å imponere og bevege oss terapeuter. Bedre samarbeidspartnere enn hestene finnes knapt, mener Thelle. Medforfattere er Marianne E. Klouman og Therese Myrås.

MELLOM TO PERMER

og traumatiske minner og utvikle varige ferdigheter for å håndtere dem. Den vil også være en nyttig håndbok for terapeuter som jobber med klienter rammet av disse problemene, sier Holbæk.

VITEN OG ERFARING

- Jeg er glad og takknemlig for det arbeidet Modum Bad har lagt ned for å få manualen oversatt til norsk, sa Suzette Boon under boklanseringen i september.

Klinikkdirektør Tron Svagård er også svært fornøyd

- Med denne boken oversatt til norsk, får både terapeuter og pasienter tilgang til et verktøy med konkret nytteverdi både i terapirommet og i pasientenes hverdag, sier Svagård.

Da Torkel Steen (50) mistet nattesøvnen, skjønte mennesker rundt ham at han trengte hjelp. Fastlegen foreslo Villa Sana.

- NÅ ER VERKTØYENE PÅ Plass

Da Torkel Steen (50) mistet nattesøvnen, skjønte mennesker rundt ham at han trengte hjelp. Fastlegen foreslo Villa Sana.

- For overlegen ved Ullevål Universitetssykehus var livet på sykehuset jobb og hobby i ett. Indremedisin og kardiologi, en doktorgrad inkludert, fikk mye tid og energi.

BLE LEDER

Som lege følger Torkel Steen hele tiden på krav om mestring. Han står med folks liv i hendene – bokstavelig talt. For to år siden ble Steen leder på seksjonen der han var ansatt. Det ble etter hvert mye, og han begynte å kjenne på en utilstrekkelighetsfølelse.

– Hvordan merket du det?

– Jeg begynte å sove dårlig. Tenkte på alt jeg ikke hadde fått gjort. Jeg brukte svært mye tid på administrative oppgaver, men opplevde at det i liten grad ble «sett». Det jeg ikke fikk til som personalleder, fikk stor oppmerksomhet, mens jeg opplevde å få liten kreditt for det som var bra. Det ble tungt å fungere i jobben og Steen sa opp etter bare halvannet år.

OPPSIGELSE

Kardiologen måtte til slutt godta fastlegens anbefaling om sykemelding. Forslaget om Villa Sana var han positiv til. Under kartleggingssamtalene fikk han hjelp til å sortere følelser.

– Noe av det viktige jeg ble minnet på, var at jeg må gjøre noe med meg selv og min opplevelse av det som skjer. Det rundt kan jeg gjøre mindre med. Jeg må lære å akseptere det. Sykkelturer i marka og normal nattesøvn hjalp også godt.

KOMMUNIKASJON

Steen valgte å dra på Villa Sanas parkurs sammen med samboeren.

– Kurset er mye lettere å nyttiggjøre seg sammen med personen man lever sammen med. Vi opplevde det nyttig - det staket ut rett kurs. Skal man unngå å bli like sliten igjen, er det viktig å vite hvordan det kan stoppes.

Temaene følelser og kommunikasjon var viktig.

- Vi kunne antakelig spart mye problemer i en sykehusavdeling hvis vi kunne blitt flinkere til å bruke disse kommunikasjonsteknikkene: Snakk om egen opplevelse uten å generalisere. Lytt til den andre og gjenta, så den andre forstår at du forstår. Og unngå karakteristikker. Det fører bare til eskalering av det som er vanskelig.

-VERKTØYENE PÅ Plass

Torkel Steen skal snart tilbake til en overlegestilling i sin gamle seksjon. Han er overbevist om én ting:

– Verktøyene er på plass til fortsatt å gjøre en god jobb.

Utdrag fra Badeliv nr 2/2014

BLIND VOLD GA ANGSTANFALL

Andreas Tingulstad ble rammet av blind vold. På Modum Bad fikk han hjelp til å finne tilbake til følelseslivet sitt.

-Om jeg kort oppsummerer hva jeg hentet ut av behandlingen, så vil jeg si: å gi mer blaffen. Jeg lærte at jeg aldri måtte la negative tanker ta beslutninger, i frykt eller tvil, forklarer 37-åringen.

LIVSFARE

Andreas er nesten ferdig med arkitektutdannelsen da en hyggelig kveld på byen i 2003 ender i mareritt. Han overlever så vidt slagene som gir ham sju kraniebrudd og hjerneblødning.

- Redselen var så dyp, at for meg var fornektelsen den eneste veien ut. Jeg la lokk på følelsene. Legene sa at skaden muligens ville medføre smerte resten av livet. Jeg lot meg ikke affisere av noe av det de sa. Det var min måte å vise styrke på. Dette skulle ikke ødelegge meg.

PSYKISK SMELL

Arkitekten ble raskt fysisk frisk. Men det fikk følger. Han lå stille i en seng i et halvt år. Uten å tenke – til det var smertene for store. Tok piller. Dro på rehabilitering.

- Noe var borte i meg. Blind vold skal ikke skje.

Det tok tid før den psykiske smellen var et faktum.

- Jeg var ute på byen igjen da den klassiske, posttraumatiske situasjonen dukket opp; jeg opplevde plutselig veldig sterkt at jeg kom til å bli slått ned igjen. Jeg løp hjem til kompiser. Etterpå ville jeg ikke gå ut.

ANGSTANFALL

Redselen for anfallene dukket stadig opp. Det ble slitsomt. Andreas skjønte ikke hva angst og depresjon var. Våren 2007 ble han lagt inn frivillig på en psykiatrisk avdeling. Han begynte å flørte med medikamenter, men ble stadig mer deprimert. Til Modum Bad kom han året etter.

- Der ba de meg gi litt F. Hva nå, ble hovedfokus. Jeg hadde brukt et år på å gråte fra ekteskapet mitt tok slutt. Samtidig visste jeg at jeg var en god arkitekt. Den følelsen mistet jeg ikke. Men jeg hadde mistet retning.

– Det tok tid før den psykiske smellen var et faktum, sier Andreas Tingulstad.

- STÅR FOR NOE

- Opplegget på Modum Bad hørtes annerledes ut. De tror på noe, de står for noe. Mange andre behandlingssteder oppleves litt fremmedgjørende og distansert. Jeg trodde på det de holdt på med, selv om jeg ikke hadde forventninger på forhånd

- Jeg begynte å konstruere nye byggverk i livet mitt. Prosjektene i ettertid handler om dette. De siste ti årene av livet mitt, har lært meg mye. Jeg tror jeg har kommet raskere til kjernen i meg på grunn av alt som skjedd. Men jeg har fortsatt mange svakheter og uforløste følelser. Hadde jeg ikke blitt slått ned, hadde jeg ikke vært på Modum Bad. Da hadde jeg ikke vært den arkitekten jeg er i dag, eller det mennesket jeg kan være for andre. Jeg prøver å leve livet mitt så godt jeg kan; uten frykt, tvil eller forventninger, men med takknemlighet for det jeg har vært igjennom.

Utdrag fra Badeliv nr 2/2014

FØLELSENE FORNUFT I PSYKOTERAPIENS VERDEN

Modum Bad-konferansen om følelser samlet nærmere 300 deltakere i Gamle Logen i Oslo 24. oktober.

- Følelser er selve kraften i menneskers opplevelse av seg selv og andre. De har sin egen fornuft, men kan være ubegripelige når man opplever å være fanget av dem, sa psykolog og Ph.D Lene Berggraf ved Kildehuset under åpningen.

ULIKE MODELLER

Under konferansen ble de ulike teoretiske modellene for psykoterapi presentert og diskutert. Professor og seniorforsker ved Modum Bad, Asle Hoffart, åpnet med en presentasjon av kognitiv atferdsterapi (KAT). Han demonstrerte hvordan man behandler en pasient som stadig opplever plutselige episoder av overveldende frykt. Pasienten tolker og handler på måter som kan bidra til å opprettholde opplevelsen av at anfallene er farlige. En behandling vil dermed handle om å gi en erfaring med at tolkningene ikke stemmer.

- Behandlingsresultatet at man blir kvitt de uhensiktsmessige følelsene, sa Hoffart.

AFFEKTBEVISSTHETSTERAPI

Professor i klinisk psykologi Jon Monsen fortalte om Affektbevissthetsmodellen.

- Enkelt forklart tar modellen utgangspunkt i at følelser er et viktig informasjonssystem som pasienten trenger å forbedre gjennom terapi. Når det fungerer godt vil vi kunne uttrykke og forstå våre reaksjoner, noe som setter oss mer i kontakt med oss selv og verden rundt oss. De som sliter har ofte vansker med å dekode informasjonen følelsene gir oss, noe som kan gi vansker i møte med andre, samt opplevelse av angst og depresjon.

AFFEKTFOBIMODELLEN

Psykolog og post.doc Pål Ulvenes ved Modum Bad forsker på og jobber med affektfobimodellen. I denne tilnærmingen antar man at pasienten frykter enkelte følelser og derfor strever for å unngå disse.

- Følelser er viktige da de får oss til å handle hensiktsmessig. Ved å unngå å kjenne på enkelte følelser, vil man stadig havne i konflikter eller skuffelse. Målet er at pasienten etter hvert skal kunne velge å forholde seg til følelser som tidligere har blitt unngått, og dermed fungere bedre med seg selv og andre, sa Ulvenes.

SELVMEDFØLELSE

Lene Berggraf, psykolog og prosjektleder ved Kildehuset, Modum Bad har forsket på selvmedfølelse. Hun mener at at pasienter som er selvkritiske og perfeksjonistiske, må hjelpes til å bli mer vennlig og raus mot seg selv.

- Når man får en opplevelse av å være god nok, samt skifter fokus over på styrker og svakheter istedenfor på feil og mangler, viser forskning at pasienten får mindre angst og depresjon, sa Berggraf.

OPPMERKSOMT NÆRVÆR

Psykologspesialist og førsteamanuensis Elisabeth Schanche gjennomførte en øvelse i oppmerksomt nærvær for å demonstrere hvordan det er nyttig for alle, ikke bare de som sliter med psykiske lidelser. Øvelsen går ut på å fokusere på pust og kroppslige opplevelser som foregår her og nå.

- Gjennom oppmerksomt nærvær kan vi lære å forholde oss til følelser gjennom å skille hva som er selve følelsen og hva som er våre reaksjoner på denne følelsen. Målet er å fremme kontakt med følelsene, og være i kontakt med det som foregår rundt oss

1. Psykologspesialist Elisabeth Schanche gjennomførte en øvelse i oppmerksomt nærvær. 2. Psykolog/Ph.D. Lene Berggraf var dagens konferansier. 3. Paneldebatten engasjerte både deltakerne og publikum.

istedenfor å gruble på fortiden eller bekymre oss om fremtiden.

PSYKOANALYSE

Psykoanalysen er på mange måter alle vestlige psykoterapimodellers forløper. Psykologspesialist og førsteamanuensis Erick Stanickes vektla hvordan erfaringer påvirker hvordan vi ser på oss selv og hvordan vi forholder oss til andre mennesker.

- Følelsesmessige reaksjoner og opplevelser er viktige i terapi nettopp fordi de forteller oss noe om hva som ligger i "ryggsekken" vår. Denne informasjonen blir viktig i terapi fordi pasienten skal få innsikt i sine følelsesmessige reaksjoner og hvordan man forholder seg til andre mennesker.

GUD I TERAPIROMMET?

Ph.D og spesialpsykolog Gry Stålsett har bidratt til å utvikle VITA-modellen, en terapimodell blant annet utviklet for svært deprimerede mennesker som strever

med Gud, andre og seg selv. Temaet får sjelden plass i terapirommet, noe Stålsett mener skaper et uheldig tomrom.

- Vårt forhold til eksistensielle spørsmål kan bidra til hvordan vi har det. Her kan det ligge ubearbeidede følelser som gjennom terapi kan bli meningsskapende og helende, sa Stålsett.

FRYKT FOR FØLELSER?

Psykologspesialist Didrik Heggdal og en tidligere pasient demonstrerte fra scenen hvordan en behandlingssamtale i Basal eksponeringsterapi (BET) ser ut. BET har mange lignende prinsipper som de andre modellene, men er utviklet for pasienter med lavt funksjonsnivå og hyppige innleggelser. Under demonstrasjonen utforsket Heggdal den tidligere pasientens opplevelser med fokus på hvordan hun *her og nå* opplever sine følelsesmessige reaksjoner.

NY AVTALE MED SYKEPLEIERFORBUNDET

- En hel eller halv dag med rådgivning kan faktisk forhindre at man møter den fryktede "veggen", sier Marit Hvidsten.

I februar inngikk Norsk sykepleierforbund og Modum Bad en ny avtale om kurs og rådgivning for sykepleiere.

- De fire avtalte kursene fylte seg opp i løpet av en uke og vi hadde lange ventelister. Mange har også benyttet seg av rådgivningen, opplyser rådgiver og klinisk spesialist i sykepleie, Marit Hvidsten.

SKVIS

-Mange sykepleiere som kommer til oss føler frustrasjon over sin hverdag. Det kan dreie seg om dårlig bemanning, organisering eller økonomi, sier Hvidsten.

Sykepleierne opplever at de befinner seg i en skvis mellom mye ansvar og lite myndighet. En rådgivningsdag ved Kildehuset kurs- og kompetansesenter er for mange en nyttig opplevelse.

- Sykepleierne møter noen som kan lytte til dem, og de får snakket om sine frustrasjoner, tanker og bekymringer. Rådgiverne er uhildede personer som ikke fører journal.

- DET NYTTER

Erfaringer både fra sykepleierkurs og –rådgivning viser at det nytter. - Brukerne er fornøyde og gir svært gode evalueringer. De får ryddet opp, og får krefter og nytt mot.

- Det kan være den avgjørende hjelpen man trenger for komme videre.

– En hel eller halv dag med rådgivning kan faktisk forhindre at man møter den fryktede "veggen", sier Marit Hvidsten.

Det nye overnattingsbygget ved Kildehuset skal stå ferdig sommeren 2015.

Overnattingsbygget kobles sammen med Kilderommet og aulaen med en glassgang.

Åpning av aulabygget 21. februar 2014.

OVERNATTINGSBYGGET VED KILDEHUSET REISES

Kildehusets første byggetrinn ble ferdigstilt i oppstarten av 2014. Neste byggetrinn er planlagt ferdig sommeren 2015 og består av 15 overnattingsrom.

Siden åpningen i februar har det vært stor virksomhet i Kildehuset med rundt 2 000 personer på kurs, seminarer og rådgivning. Når det nye overnattingsbygget står ferdig, åpner også muligheten seg for kurs som går over flere dager.

-Vi satser på kurs og seminarer for fagfolk, men Kildehuset skal også være et sted å komme til for mennesker som står i livskriser og trenger hjelp, sier leder Jorunn Tangen Hole, ny leder Kildehuset kurs- og kompetansesenter. Hun tok over jobben etter Kristin Tafjord Lærum i 2015.

STORTING OG REGJERING

Da første byggetrinn ble åpnet 21. februar, var over 150 ansatte og inviterte gjester samlet i den nye aulaen. Blant inviterte gjester var stortingsrepresentant og medlem av helsekomiteen, Morten Wold (FrP). Han viste til den nye regjeringens fokus på forebyggende tilbud, og fremhevet de økte bevilgningene til psykisk helse. Med seg brakte Wold en hilsen fra helseminister Bent Høie via storskjerm. Høie gratulerte med det nye bygget, som han selv tok første gravemaskintak til.

LÆRINGSARENA

-Kildehuset er vår nye læringsarena. Her skal høy kompetanse fra spesialisthelsetjenesten benyttes i lavterskeltilbud. Målet er å demme opp for videre utvikling av alvorlige psykiske problemer, sa daværende leder, Kristin Tafjord Lærum, under åpningen. Sammen med Kildehusets stab presenterte hun smakebiter av kurs- og kompetansesenterets tilbud.

SAMHANDLING

Modum Bad har i et års tid samarbeidet med Modum kommune om pilotprosjektet Rask psykisk helsehjelp. Ordfører Terje Bråthen uttrykte begeistring for det gode samarbeidet som er blitt utviklet. Sammen med rådmann Aud Norunn Strand så han for seg at Kildehuset kan fylles med flere aktiviteter som fagmiljøene ved Modum Bad og kommunen kan utvikle sammen.

KILDEHUSETS TILBUD

- Kurs for fagpersoner og privatpersoner
- Samlivskurs
- Chat
- Rask psykisk helsehjelp
- Rådgivning/formidling

RESSURSSENTER FOR HELSEFREMMEDE ARBEID

Kildehuset er et knutepunkt for Ressurssenter for helsefremmende arbeid innen psykisk helse. Buskerud fylkeskommune har bevilget til sammen én million kroner til etablering av dette nettverksorganiserte samarbeidet som har ledet til igangsetting av flere viktige prosjekter og tiltak:

- Rask psykisk helsehjelp
- Snarvei til hjelp
- List-prosjektet

www.kildehuset.no

Disse deltok fra Stortingets helse- og omsorgskomiteé deltok under besøket på Modum Bad 17. mars: Kari Kjønås Kjos (leder, FrP), Torgeir Micaelsen (andre nestleder, Ap), Tove Karoline Knutsen (Ap), Freddy de Ruiter (Ap), Ruth Grung (Ap), Karianne Tung (Ap), Tone Wilhelmsen Trøen (H), Elisabeth Røbekk Nørve (H), Sveinung Stensland (H), Kristin Ørmen Johnsen (H), Morten Wold (FrP), Olaug Bollestad (KrF), Kjersti Toppe (Sp) og Ketil Kjenseth (V).

VIL GI LAVTERSKE LHJELP I KILDEHUSET

Helsekomiteen fikk med seg en utfordring fra Modum Bad.

Direktør Ole Johan Sandvand benyttet anledningen da Stortingets helse- og omsorgskomiteé var på besøk 17. mars. Da det nye Kildehuset ble presentert, fortalte han hva Modum Bad kan få til med psykisk hjelp på lavterskelnivå dersom det bevilges mer penger til virksomheten.

- For ti millioner kroner kan vi hjelpe 500 flere mennesker årlig. Det handler om tidlig innsats for å unngå skader, sa Sandvand.

Gjennom lokale Morten Wold (FrP) som sitter i helsekomiteen, er det allerede spilt inn et forslag til helseminister Bent Høie (H) om lavterskeltilbudet.

BLE GREPET

Helsekomiteens leder Kari Kjønås Kjos (FrP) var svært overveldet over å ha sett Modum Bad og fått et innblikk i virksomheten. Ikke minst gjorde det inntrykk å høre de sterke historiene.

- Når du hører mennesker som treffer hjertet ditt, glemmer du det aldri. Regjeringen skal trappe opp bevilgningene til psykisk helse og innføre fritt brukervalg. Med det gode ryktet Modum Bad har og med den kompetansen som ligger her, tror jeg pasientene bare vil strømme til.

Solveig Horne i samtale med Ole Johan Sandvand.

SATSER PÅ FAMILIENE

- Modum Bad sitter på en unik kompetanse som må ivaretas.

Dette sa barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne (FrP) da hun var på besøk i oktober. Statsråden ville gjerne skaffe seg et innblikk i hva Modum Bad bidrar med på barne- og familiefronten.

- MÅ IVARETAS

Horne fikk en orientering om det kjente samlivsprogrammet PREP fra Modum Bad. Hun fikk også en orientering om samlivskurs for foreldre med funksjonshemmede barn og kurs for aleneforeldre. I tillegg fikk hun høre om programmet Fortsatt Foreldre som handler om foreldresamarbeid etter et samlivsbrudd.

- Å få møte ildsjeler som brenner for barn og familier er veldig inspirerende. Modum Bad har utviklet veldig bra tilbud og har en unik kompetanse som må ivaretas, sa Horne.

INVITERTE

Under besøket inviterte hun Modum Bad inn i arbeidet med en ny Familiemelding som skal komme. Hun uttrykte også ønske om satsing og videreutvikling av de eksisterende samlivsprogrammene. Samtidig hilste hun forskning på denne forebyggende virksomheten velkommen.

LEKKASJE

Fra statsbudsjettet kom statsråd Solveig Horne med en lekkasje om at Familievernet skal styrkes.

- Det blir en historisk satsing på forebygging og familievern. Tiden vi lever i er utfordrende for barn og ungdom. Det er mange som sliter. Når vi kan gi en håndsrekning til de voksne, er det en gave til barna. Trygge foreldre gir trygge barn, sa Horne.

Mamaene Jeanne Banyere og Jeanette Bindu er blitt nominert til årets Nobels Fredspris for sin utrettelige kamp for krigsskadede kvinner og barn i Kongo.

NOMINERT TIL NOBELS FREDSPRIS

Jonas Gahr Støre er blant politikerne som har nominert JOINs to Mama'er til fredsprisen.

Modum Bad støtter arbeidet Mama Jeanne og Mama Jeanette i Kongo gjennom organisasjonen JOIN Good Forces. Nå er de to kongolesiske kvinnene nominerte til Nobels Fredspris, sammen med Dr. Denis Mukwege.

-EN ANERKJENNELSE

De tre har i mange år satt egen sikkerhet i fare for å hjelpe kvinner og barn som er utsatt for brutale overgrep under krigen i Øst-Kongo.

- JOIN good forces gleder seg over den store anerkjennelsen som en fredsprisnominasjon er, og vil takke Arbeiderpartiets stortingsrepresentanter Jonas Gahr Støre, Marit Nybakk og Stine Renate Håheim som står bak nominasjonen, sier daglig leder Tore Gullaksen i JOIN Good forces.

ANSATTE UNDERVISTE

Tre Modum Bad-ansatte reiste i 2014 på oppdrag i Kongo for JOIN, Psykolog Harald Bækkelund underviste og veiledet et team som jobber med Fatherhood-prosjektet. Psykologspesialist Katinka Salvesen og kunst- og uttrykksterapeut Annika With var på sitt fjerde besøk i Kongo. De underviste kvinner som gir hjelp til voldtatte kvinner og barn.

Sykehusprest Jon-Erik Bråthen i samtale med musiker Christian Ingebrigtsen på Modum Bad-dagen.

Christian Ingebrigtsen gjorde inntrykk på Modum Bad-dagen

FORTALTE OM MOBBING OG SIN VEI TIL TROEN

Under friluftsgudstjenesten på Modum Bad-dagen 24. august fortalte Christian Ingebrigtsen åpent om sin vei til kristentroen.

Han fortalte også om mobbing han ble utsatt for i oppveksten og om det å føle seg utenfor.

BLE OPPDAGET

Den sterke interessen for musikk gjorde at han senere i livet søkte seg til den såkalte McCartney-skolen i Liverpool. Det førte til det suksessfulle boybandet A1, som han siden har reist verden rundt med.

- Det har vært en fantastisk reise, sa Ingebrigtsen.

MINNEFORELESNINGEN 2014

Med sin fantastiske formidlingsevne hadde Per Fugelli publikum i sin hule hånd.

OM LIVETS GRUNNS - og noen diamanter

Nærmere 400 mennesker ville høre Per Fugelli under minneforelesningen 3. september.

- Helsens mysterium ble løst for flere tusen år siden i Håvamål: Mennesket er menneskets helsekilde, slo Fugelli fast da han entret podiet i Festsalen under Gordon Johnsens minneforelesning. På en fascinerende måte tok den 70 år gamle professoren publikum med på en reise. Reisen var farget av Fugellis glitrende fortellerkunst, på jakt etter skjulte diamanter og livets viktigste grunnstoffer.

DIAMANTER OG GRUNNSTOFFER

De tre diamanter Fugelli løftet fram i forelesningen, hentet han hjem fra en reise til Afrika for flere år siden. Reisen lærte ham hva som virkelig får livet til å funkle og skinne: Nestekjærlighet, likeverd og ærlighet. Deretter hentet han fram de fem grunnstoffer eller livskilder som vi alle trenger: verdighet, handlingsrom, tilhørighet, mening og likevekt.

EN KILDE TIL HELSE

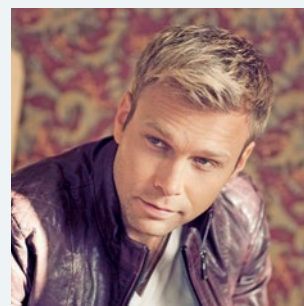
Per Fugellis kjente debattstemme er ikke blitt mindre sterk etter at han ble rammet av

DUETT MED FAR

Interessen for musikk fikk Christian Ingebrigtsen tidlig gjennom sin far, visesanger Stein Ingebrigtsen. Da han senere på Modum Bad-dagen holdt konsert i Festsalen, kom far Stein opp på scenen. Sammen avsluttet far og sønn Ingebrigtsen konserten med en duett.

FOR STORE OG SMÅ

Modum Bad-dagen bød for øvrig på en omvisning i det nye kurs- og kompetansesenteret Kildehuset. Barna fikk boltre seg i Barnas Drømmehage der både skattejakt, ansiktsmaling, ridning og ballongverksted sto på programmet.

STOFFER

en alvorlig kreftsykdom. Han har smertelig erfart at livet er forgjengelig. Likevel oppfordrer han til å se sykdom som en kilde til helse.

- Sykdommen hjelper en til å se i krystallkulen. Gleden og sorgen er en del av livet - det må vi lære oss å sette pris på.

"NOKPUNKTET"

- Og så er det viktig å finne «nokpunktet» i livet, sa Fugelli, som avsluttet forelesningen med nok en artig historie om sitt barnebarn Diego. Denne lille gutten som ser verden fra sin vinkel, som får farfar til å tenke enda flere kloke tanker - og som er rask til å si ifra når nok er nok. Eller når nok ikke er nok!

Onsdag 21. januar kl 1930, Festsalen Norges melodier

Lars Klevstrand - Sigmund Groven
Tone Elisabeth Braaten - Ivar Anton Waagaard

Tirsdag 17. februar kl 1930, Festsalen Far og sønn

Stein Ingebrigtsen - Christian Ingebrigtsen

Onsdag 11. mars, Festsalen My Mothers Blues

Rita Engedalen med band

Mandag 23.mars 1930, Festsalen Klaver recital

Christian Ihle Hadland

Onsdag 15.april kl.19.30, Festsalen "Kvitre"

Folkemusikkgruppen Majorstuen

Tirsdag 28.april kl. 19.30 i Festsalen Vårkonsert

Anne Gravir Klykken - Helge Andreas Norbakken Snorre Bjerck

MODUM BAD – GORDON JOHNSENS STIFTELSE ER EN ØKUMENISK, DIAKONAL STIFTELSE

Siden Modum Bad ble etablert i 1957, har virksomheten blitt utvidet betydelig - Modum Bad har et landsdekkende behandlingstilbud for mennesker med psykiske lidelser - Institusjonen har rundt 100 pasientplasser - Behandlingsområdene er angst, spiseforstyrrelser, traumer, alvorlig samlivsproblemer, familiebehandling og visse depressive lidelser
Pasienten må søkes inn fra spesialisthelsetjenesten (DPS/psykiatrisk sykehus) - Driften er finansiert gjennom tilskudd fra Helse Sør-Øst.

Modum Bad - 3370 Vikersund - Tlf: 32 74 97 00 - Fax: 32 74 97 97
post@modum-bad.no - www.modum-bad.no